

2016

mimers
miljöbod

mimer

Innehållsförteckning

Lätt att sortera	4
När du källsorterar matavfall	4
Matavfall	5
Plastförpackningar	6
Metallförpackningar	7
Tidningar	8
Pappersförpackningar	9
Färgat glas	10
Ofärgat glas	11
Lampor	12
Batterier	13
Elavfall	14
Restavfall	15
Det här lämnar du till Återbruket	16
Grovavfall	17
Farligt avfall	18

Lätt att sortera i Mimers miljöbod!

Alla som bor hos Mimer har en miljöbod nära sin bostad. Att ta hand om avfallet på rätt sätt är ett mycket viktigt arbete och vi hoppas att du som hyresgäst vill vara med och hjälpa till! I det här häftet får du praktiska råd och tips om hur du sorterar ditt avfall. Du får även veta vad som händer med avfallet efter att det hämtats av sopbilen. I slutet av häftet, så får du information om vad du inte ska lämna i miljöboden, utan istället åka med till VafabMiljös återvinningscentral; Återbruket.

Hej! Jag heter Åge och jag hjälper dig att sortera rätt i våra miljöbodar. Visste du att din schampoflaska kan bli ett bullerplank? Eller att äppelskrutten kan förvandlas till biogas till din bil? Jo så är det faktiskt, allt avfall som sorteras på rätt sätt kan komma till nytta igen.

När du källsorterar matavfall:

- Lägg endast matrester i den bruna papperspåsen.
- Papperspåsen är gjord för att tåla lite fukt. Om du ändå upplever att påsen blir för våt går det bra att använda dubbla papperspåsar.
- Lägg aldrig papperspåsen i en plastpåse. Plast och förpackningar förstör rötningsprocessen.
- Vik ihop den bruna papperspåsen ordentligt så att matavfallet inte åker ur och smutsar ned kärlet.

Matavfall

Matresterna kan bli till biogas som används som drivmedel till bilar och bussar. Matavfallet lägger du i den bruna papperspåsen, som finns att hämta gratis i din miljöbod. Påsen lägger du sedan i det bruna kärlet för matavfall.

Exempel på matavfall

- Matrester av kött, fisk, grönsaker, frukt, ägg, mjölk, mjöl, ris och pasta
- Kött- och fiskben, fiskrens samt räk- och kräftskal
- Frukt-, grönsaks- och äggskal
- Bröd, kex, kakor, bullar, godis och choklad
- Kaffesump och tepåsar

Du kan även slänga vissna blommor, grönsaksblast, hushållspapper och servetter.

Visste du att...

En biogasbil kan köra hela 2,5 km på den gas som utvinns ur en full brun papperspåse!

Viktigt att tänka på

- Lägg aldrig den bruna papperspåsen i en plastpåse, använd hellre dubbla papperspåsar.
- Vik ihop den bruna papperspåsen ordentligt så att inte matavfallet ramlar ur och smutsar ner kärlet.

Vad händer med matavfallet?

Allt matavfall som samlas in från hushållen rötas i biogasanläggningen på Gryta. Gasen som framställs används som fordonsgas och den rötrest som blir kvar används på åkermark som gödning.

Plastförpackningar

Hit räknas alla plastförpackningar av plast, såväl mjuka som hårda.

Exempel på plastförpackningar

- Påsar av mjukplast
- Plastfolie
- Tråg av cellplast
- Ketchup- och senapsflaskor
- Frigolit
- Shampoflaskor
- Dunkar (t ex saft)
- Burkar (t ex creme fraiche)

Viktigt att tänka på

- Skölj ur förpackningarna med kallt vatten
- Ta bort lock, korkar och kapsyler som är av annat material än plast och sortera dem separat. Detta underlättar även komprimeringen av förpackningarna.
- Förpackningar som innehåller rester av farligt avfall t ex lim eller färg ska lämnas till Återbruket.

Visste du att...

1 ton hårda plastförpackningar kan återvinnas till ca 84 000 blomkrukor!

Vad händer med plastförpackningarna?

Först skiljs de mjuka och hårda plastförpackningarna åt med hjälp av luft. Man blåser/suger bort mjukplasten som sedan skickas till förbränning där energin utvinns. Av hårdplasten tillverkar man nya plastprodukter som t ex shampoflaskor och bullerplank.

Metallförpackningar

Visste du att om man samlar in alla använda kapsyler i Sverige under ett år räcker stålet till 2 200 nya bilar! Metall kan återvinnas hur många gånger som helst eftersom kvalitén inte försämras.

Exempel på metallförpackningar

- Konservburkar av plåt och aluminium
- Lock och kapsyler
- Aluminiumfolie
- Aluminiumformar
- Metalltuber för t ex kaviar
- Tömda sprayburkar
- Tomma läkemedelsrör
- Burkar utan pant

Viktigt att tänka på

- Skölj ur förpackningen och platta ihop den.
- Ta bort lock, kapsyler och andra detaljer som inte är av metall och sortera dessa efter materialslag.
- Aluminiumburkar med pant, pantas i affären.
- Förpackningar som innehåller t ex olja eller färgskvättar lämnas som farligt avfall till Återbruket.
- Låt korken på kaviartuben sitta kvar för att undvika lukt.

Tips!

Rengjorda konservburkar kan användas till att förvara saker i, t.ex. skruv och spik.

Vad händer med metallförpackningarna?

Metallförpackningarna skickas iväg och smälts ner. Av det återvunna materialet tillverkas sedan antingen gjutaluminium till bilar eller nya metallförpackningar.

Tidningar

Nästan hälften av de tidningar vi samlar in är tidningar från hushållen. Tidningar är en eftertraktad råvara och ett viktigt komplement till färska fibrer från skogen. Vid papperstillverkning med returmaterial förbrukas bara 85 procent av den energi som behövs vid papperstillverkning med ny råvara.

Exempel på tidningar

- Dagstidningar
- Veckotidningar
- Broschyrer
- Reklam
- Skrivpapper, teckningar
- Telefonkataloger
- Pocketböcker

Viktigt att tänka på

- Papperet ska vara rent och inte nerkladdat med matrester, lim eller liknande.
- Ta bort eventuell plast eller snören som kan sitta runt reklamblad.
- Lägg aldrig papperskassar eller plastpåsar i tidningsinsamlingen, utan töm ur din kasse och lägg den i kärlet för pappersförpackningar respektive plastförpackningar.
- Lägg inte kuvert eller post-it-lappar i tidningsinsamlingen.

Vad händer med tidningarna?

Tidningspappret återvinns och blir nytt tidningspapper, toalett- eller hushållspapper. Pappersfibrer kan återvinnas upp till sju gånger innan de är utslitna. Efter det kan man endast formpressa pappersmassan. Det som tillverkas då är äggkartonger.

Visste du att...

Ett kilo återvunna tidningar sparar energi som räcker till ett 4,5 månader långt mobilsamtal!

Pappersförpackningar

Pappersförpackningar kan ibland ha ett innehåll som består av plast eller aluminium. En regel som man då kan tillämpa är att om förpackningen består till hälften, eller mer, av papper ska den alltid sorteras som en pappersförpackning.

Exempel på pappersförpackningar

- Förpackningar för juice, mjölk och andra drycker
- Cornflakes-, pasta- och tvättmedelspaket samt äggkartonger
- Papperskassar, papperspåsar (t ex mjöl- och sockerpåsar)
- Omslags- och presentpapper
- Flyttkartonger
- Kartonger för datorer eller TV

Viktigt att tänka på

- Skölj ur förpackningarna med kallt vatten.
- Platta ihop förpackningarna så tar de inte lika mycket plats.
- Stora pappskivor kan delas i mindre bitar.

Visste du att...

Var tredje pappersförpackning i din matbutik är tillverkad av återvunna förpackningar!

Vad händer med pappersförpackningarna?

Pappersförpackningarna återvinns och blir till nya mjölk-, pasta- och tvättmedelspaket. De kan också bli ytskikt till gipsplattor. Fibrerna i pappersförpackningar och wellpapp kan återvinnas upp till åtta gånger innan de är utslitna.

Färgat glas

Det är viktigt för återvinningen att skilja på färgat och ofärgat glas. I behållaren för färgat glas kan du lägga alla burkar och flaskor av färgat glas oavsett om det är brunt, grönt eller blått.

Exempel på färgade glasförpackningar:

- Flaskor av färgat glas
- Burkar av färgat glas

Vad händer med det färgade glaset?

Glaset sorteras och krossas sedan till olika storlekar beroende på vad det ska användas till. Nästan två tredjedelar av det inlämnade glaset går till tillverkning av flaskor och burkar. En tredjedel går till tillverkning av glasull som används för värmeisolering.

Viktigt att tänka på

- Skölj ur förpackningen med kallt vatten.
- Glasförpackningar med pant ska pantas, inte återvinnas.
- Keramik, porslin, dricksglas och spegelglas får inte läggas bland glasförpackningarna.
- Glasförpackningar som innehåller rester av farligt avfall, t ex lim eller färg, ska lämnas till Återbruket.

Tips!

Glasburkar med lock är utmärkta att förvara saker i till exempel sylt eller överbliven målarfärg.

Ofärgat glas

Det är viktigt för återvinningen att skilja på färgat och ofärgat glas. I behållaren för ofärgat glas kan du endast lägga burkar och flaskor av just ofärgat glas.

Visste du att...

Alla glasförpackningar som samlas in i Sverige fraktas till Svensk GlasÅtervinning i Hammar i södra Närke. Det är Sveriges enda förädlingsanläggning för insamlat glas och de tar emot inte mindre än 700 ton glas varje vardag!

Vad händer med det ofärgade glaset?

Glaset sorteras och krossas sedan till olika storlekar beroende på vad det ska användas till. Ofärgad glasskross används främst till nya ofärgade flaskor och burkar och då är det särskilt viktigt råvaran är just ofärgad.

Exempel på ofärgade glasförpackningar

- Flaskor av ofärgat glas
- Burkar av ofärgat glas

Viktigt att tänka på

- Skölj ur förpackningen med kallt vatten.
- Glasförpackningar med pant ska pantas, inte återvinnas.
- Keramik, porslin, dricksglas och spegelglas får inte läggas bland glasförpackningarna.
- Glasförpackningar som innehåller rester av farligt avfall, t ex lim eller färg, ska lämnas till Återbruket.

Lampor

Lågenergilampor, glödlampor, halogenlampor och LED-lampor återvinns på olika sätt men sorteras numera i samma kärl i Mimers miljöbodrar. VafabMiljö tar hand om sorteringen när lamporna kommer till Återbruket.

Exempel på lampor

- Lågenergilampor
- Kompaktyrör
- Glödlampor
- Halogenlampor
- LED-lampor

Viktigt att tänka på

- Var försiktig när du lägger i lamporna i kärlet så de inte går sönder.
- Lysrör och lågenergilampor innehåller kvicksilver som även i små mängder är skadligt i naturen. Glödlampor innehåller bly, som också är ett miljöfarligt ämne.

Tips!

Tänk på byta ut dina glödlampor mot lågenergilampor. Då spar du både energi och pengar. Har du redan gjort det? Tänk då på att släcka när du lämnar rummet.

Vad händer sedan?

Lamporna skickas till ett särskilt behandlingsföretag där kvicksilver och bly tas omhand och slutförvaras på ett miljösäkert sätt. Glaset återvinns till nytt glas i nya lampor.

Batterier

De flesta batterier kan lämnas i miljöboden och ska läggas i batteriholken. Det kan finnas inbyggda batterier i vissa apparater. Kan du inte ta loss batteriet lämnar du hela apparaten i kärlet för elavfall som också finns i miljöboden.

Exempel på och batterier

- Hushållsbatterier
- Knappcells batterier
- Inbyggda batterier
- Uppladdningsbara batterier

Viktigt att tänka på

- Batterier kan bland annat innehålla kvicksilver, bly eller kadmium. Farligast är uppladdningsbara batterier samt små knappcells batterier.
- Bilbatterier innehåller bly och syra och ska lämnas på Återbruket.

Tips!

Ett bra tips är att investera i laddbara batterier som kan laddas och användas över tusen gånger.

Vad händer med batterierna?

Batterierna sorteras efter innehåll. De som innehåller kvicksilver skickas till SAKAB i Kumla, där de långtidsförvaras på ett säkert sätt.

Elavfall

Elavfall är uttjänta elprodukter som har sladd eller drivs med batteri. Elavfall innehåller miljö- och hälsoskadliga ämnen som t ex kadmium, kvicksilver, bly och PCB. Mindre elavfall som ryms i den röda boxen kan du lämna i din miljöbod, medan större elavfall ska lämnas på Återbruket.

Exempel på mindre elavfall

- Telefoner och laddare
- Kaffebryggare och vattenkokare
- Småapparater
- Klockor
- Leksaker med inbyggda batterier
- Sladdar och elkablar
- Hårfönar
- Ficklampor
- Strykjärn

Visste du att...

Elavfall består viktjämsigt till 99 procent av material som kan återvinnas. Resten utgörs av farliga ämnen som t ex kvicksilver och PCB.

Viktigt att tänka på

- Elektronik kan innehålla farliga ämnen som är skadliga för både miljö och hälsa.
- Plocka inte isär elprodukterna innan du lämnar dem till återvinning, det är lätt att göra sig illa.

Vad händer med elavfallet?

Elavfall innehåller, förutom skadliga ämnen, en mängd material som kan återvinnas. Järn, aluminium, koppar och ädelmetaller återvinns i så stor utsträckning som möjligt. De delar som innehåller skadliga ämnen demonteras och skickas till exempelvis till SAKAB för att oskadliggöras.

Det här lämnar du till Återbruket

Grovavfall, större elavfall och farligt avfall är ditt eget ansvar att lämna på Återbruket.

Om du har svårt att ta dig till Återbruket, så kan du beställa hämtning vid din bostad. För att beställa hämtning kontakta VafabMiljö Kundservice 020-120 22 20.

Hämtning av grovavfall

Hämtning från markplan kostar 450 kr per tillfälle. Priset gäller upp till 1 m³. Avfallet får inte väga mer än 50 kg eller vara mer än två meter långt.

Du kan också få ditt grovavfall hämtat i din bostad. Då tillkommer en kostnad för den tid det tar att bära ut avfallet ur din lägenhet. Kostnaden för detta varierar beroende på tidsåtgång.

Lämnas till
Återbruket!

Grovavfall

Grovavfall är större hushållsavfall som är trasigt och som inte ryms i kärlet för restavfall. Allt grovavfall, inklusive större elavfall, ska lämnas till Återbruket (Återvinningscentral).

Exempel på grovavfall

- Möbler och mattor
- Pulkor och skidor
- Cyklar
- Leksaker
- Barnvagnar
- Husgeråd
- Mikrovågsugnar, spisar och dammsugare
- Tvätt- och diskmaskiner
- Datorer, skrivare och tv-apparater
- Rester från renovering

Viktigt att tänka på

- Allt grovavfall ska sorteras och lämnas på Återbruket.
- Plocka inte isär elprodukterna innan du lämnar dem till Återbruket, särskilt inte tv- och dataskärmar.

Vad händer med grovavfallet?

Allt grovavfall som kan återvinnas tas tillvara. Det grovavfall som inte går att sortera läggs på deponi eller går till förbränning. Vid förbränning utvinns energi som t ex kan användas för uppvärmning av bostäder.

Tips!

Återanvänd istället för att återvinna! Lämnar användbara saker till exempelvis en loppmarknad, Myrorna eller Röda Korset. Vill du beställa hämtning av grovavfall för att du själv inte kan eller vill köra det till Återbruket, kontakta VafabMiljö Kundservice 020-120 22 20.

Lämnas till
Återbruket!

Farligt avfall

Farligt avfall är skadligt både för miljön och för vår hälsa. Det är därför viktigt att du sorterar ut det farliga avfallet och lämnar det till Återbruket.

Exempel på farligt avfall

- Bilbatterier
- Gifter och bekämpningsmedel
- Fotokemikalier
- Starka rengöringsmedel
- Frätande ämnen
- Bränslen och oljeprodukter
- Färg-, lim- och lackrester
- Lösningemedel

Viktigt att tänka på

- Kontrollera så att förpackningarna med farligt avfall inte läcker.
- Skriv på vad förpackningarna innehåller.
- Mediciner ska lämnas till apoteket. Lämnna olika läkemedel var för sig. Blanda inte ihop dem!
- Spola aldrig ner farligt avfall i toaletten!
- Sprutor och kanyler ska lämnas till apoteket. Hämta först ut en speciell behållare för kanyler från Apoteket. När behållaren är fylld lämnar du in den till dem.

Visste du att...

Nagellack är farligt avfall och ska lämnas på Återbruket.

Vad händer med farligt avfall?

Mycket av det farliga avfallet skickas till SAKAB där det oskadliggörs genom förbränning vid hög temperatur. Farligt avfall skickas även till andra behandlingsanläggningar.

Läs mer om källsortering och Mimers miljöarbete
på www.mimer.nu

mimer

Bostads AB Mimer, Box 1170, 721 29 Västerås
BESÖK OSS PÅ mimer.nu